

Третьякова О.В.,
методист СОІППО

Краєзнавча робота стан та перспективи розвитку

Концепція громадянського виховання особистості в умовах української державності передбачає здійснення заходів щодо розвитку у юних громадян України високої моральної чесноти, громадянської зрілості, патріотизму, професійної компетентності, почуття відповідальності перед суспільством, Батьківщиною.

У час, коли національно-культурне відродження нашого народу в незалежній Українській державі стало реальністю, все більше зростає інтерес до краєзнавства. Цілком очевидно, що без краєзнавства – без знання рідного краю годі говорити про національну гідність, самовідданість, національний менталітет.

Святе відчуття Батьківщини і рідної землі починається саме з рідного краю, свого села чи міста, вулиці, своєї домівки, де людина народилась і виросла, де пройшло її дитинство.

Краєзнавство – невід’ємна складова “кореневої системи” духовності дитини, важливий засіб забезпечення нерозривного зв’язку минулого нашого краю з вітчизняною і світовою історією. Іншими словами, воно виступає своєрідним виявом поєднання макро- і мікрорівнів, допомагає дітям читати книгу життя через крихітні частинки минулого не лише очима, а й розумом, самотійно розібратись, куди веде шлях їхніх батьків і дідів, нашого народу.

Основною метою педагогічних колективів Сумщини є робота з патріотичного виховання школярів, сприяння розвитку соціально-колективної, творчої та інтелектуально розвиненої особистості, поглиблення діяльності із збереженням і премноженням історико-культурної, наукової спадщини, природного середовища краю та відновлення традицій, звичаїв і обрядів народу.

Важливим аспектом у проведенні краєзнавчої роботи в ЗНЗ Сумської області є створення кімнат ремесел і побуту, шкільних музеїв «Історія життя

українського народу». Різноманітні форми і методи навчання на уроках історії спрямовані на поглиблене вивчення краєзнавчих об'єктів учнями.

Чим глибші і змістовніші будуть знання учнів про рідний край, свою Вітчизну, про його видатних людей, тим більше буде можливості у формуванні благородного розумового почуття: прагнення краще пізнати свій край, глибока шана і повага до традицій земляків, а головне, - вони допоможуть іншим, на своїх прикладах зрозуміти суть і всю повноту патріотизму і почуття відповідальності перед своїм народом, перед Батьківщиною.

Метою краєзнавчої роботи є всебічне і ґрунтовне вивчення історії сіл та селищ району, розвиток учнівського інтересу до дослідництва, формування у школярів практичних навичок цілеспрямованого краєзнавчого пошуку.

Особлива увага звертається на відтворення історії рідного краю, міста, села, що здійснюється за участю вчителів історії, та тих ентузіастів-краєзнавців, які не байдужі до висвітлення історичної спадщини народу, його духовної культури.

Працюючи творчо, враховуючи зростаючий інтерес до подій минулого, учителі відчують гостру потребу та відповідальність за організацію, вивчення та донесення знань, аби повернулась до народу його пам'ять, історія, культура, вміння та дух українства. Вирішальною є пошукова робота.

Інформаційну роботу, в тому числі з краєзнавства, учителі проводять, використовуючи можливості засобів масової інформації. В місцевих газетах друкуються інформації про нові краєзнавчі джерела та дослідження. Крім того в газеті «Педагогічна трибуна» планується започаткувати рубрику **“Місцевий хронограф: дати, події, ювілеї міста (району)”**, чи **історичний календар “Імена в історії Сумщини”**.

Педагогічні працівники розуміють, що лише об'єднання зусиль численної громади краєзнавців, учителів історії, зацікавлених у розквіті рідної землі, допоможе у вирішенні багатьох проблем. І не лише краєзнавчих. Адже своєчасна і вичерпна краєзнавча інформація живить не лише мозок, але

й душу, сприяє духовному відродженню народу України, подоланню економічної, політичної, культурної кризи.

Література:

1. Белов А.В. Новые подходы к изучению местной истории и использование краеведческого материала в школе // Преподавание истории и обществоведения в школе. – 2000. - №10. – С.47-50.
2. Методика историко-краеведческой работы в школе / Сост. Н.С.Борисов. – М., 1982.
3. Третьяк Я. Методика краєзнавчої роботи в школі // Історія в школах України. – 2002. - №1. – С.33-37.